

kunst & media

‘De stukken zijn destijds te goeder trouw gekocht in een tijd dat de discussie over roofkunst nog niet aan de orde was’

Verklaring van Paleis Het Loo

Otten krijgt prestigieuze P.C. Hooftprijs uitgereikt

AMSTERDAM – Schrijver en dichter Willem Jan Otten (62) heeft gisteren in het Letterkundig Museum in Den Haag de P.C. Hooftprijs in ontvangst genomen. Bij de prijs hoort een geldbedrag van 60.000 euro. De jury, onder leiding van Paul Schnabel, ziet in Otten ‘een essayist pur sang’. De P.C. Hooftprijs is één van de belangrijkste literaire prijzen van Nederland.

The Merchant House Plek voor kunst en handel aan de Herengracht

‘Zie toch eens hoe deze stad floreert’

De Russisch-Amsterdamse kunstpromotor Marsha Plotnitsky, oud-bankier op Wall Street, brengt in The Merchant House kunst, handel en publiek samen. ‘Amsterdam is een wereldstad die niet intimideert.’

RONALD OCKHUYSEN

Aan de muur hangt een reeks tekeningen van Jan Schoonhoven. Marsha Plotnitsky houdt er even stil en kijkt vol bewondering naar het werk van de Nul-kunstenaar, die in 1994 overleed. “Het geeft zo’n grote voldoening,” zegt Plotnitsky, “om dit werk te kunnen laten zien. Op deze plek, midden in de stad.”

Die plek is The Merchant House, een nieuwe ruimte voor hedendaagse kunst aan de Herengracht. Het kunsthuis past naadloos in de Nederlandse traditie, vindt Plotnitsky. “Deze stad wordt al eeuwenlang gekenmerkt door de handelsgeest. Juist met een commerciële benadering worden grenzen verlegd – iets dat Nederlanders vaak ontkennen. In The Merchant House probeer ik tentoonstellingen van hedendaagse kunst en samenwerkingsverbanden in binnen- en buitenland tot stand te brengen. Door mijn

‘Ik bleef na die jaren op Wall Street achter met veel vragen’

achtergrond denk ik een andere blik te hebben op de relatie tussen kunst, business en consultancy.”

Plotnitsky, geboren in Sint-Petersburg, woont sinds enkele jaren in Nederland – het was de liefde die haar in eerste instantie naar Friesland bracht. Daarvoor was zij twintig jaar bankier op Wall Street, waar zij naar eigen zeggen de kracht van het geld in al zijn verschijningen van nabij zag.

“Ik bleef na die jaren op Wall Street achter met veel vragen. Over de zin van rijkdom en de gevaren ervan. Ik had de luxe te kunnen stoppen met werken en te gaan reflecteren. Dat heeft mij naar de kunsten geleid. Ik was al verzamelaar en stuurde in Amerika een foundation aan. Dat werk breid ik nu uit. Door kunst te tonen en adviezen te geven aan ondernemers en onafhankelijke cultuurmakers. The Merchant House draait om kunst, curatoren, culturele instellingen, klanten en publiek.”

Voor Plotnitsky is Amsterdam een toonbeeld van een stad waar kunst

Marsha Plotnitsky: ‘Ik wil hier verbanden leggen die ik in de bankwereld niet kon leggen.’

FOTO BART KOETSIER

vanzelfsprekend aanwezig is. Ze kijkt vreemd op van het geklaag en het cynisme van de Amsterdammers, omdat zij zich niet lijken te realiseren hoe groot het culturele aanbod is en hoe toegankelijk de opera en de theaters zijn in vergelijking met Londen, New York, of Moskou.

“Amsterdam was in de zeventiende eeuw wat New York nu is. Die ondernemende sfeer is nooit echt verdwenen. Daarom heb ik mijn kunsthuis ook The Merchant House genoemd, al is dat volgens het calvinistische idee geen wervende terminologie. Aan de andere kant: kijk om je heen en zie

hoe deze stad, met al die nationaliteiten, floreert en functioneert. Amsterdam heeft alles van een wereldstad, maar dan op een schaal die de bewoners niet intimideert. Het kan hier soms zo rustig zijn. Ik ben dol op de maandagochtend. Dan sluimert de stad nog na van het weekend, terwijl

er toch al overal activiteiten zijn.”

Plotnitsky opende The Merchant House ‘min of meer in stilte’, omdat ze zonder haast haar positie wil vinden. “Het is bijzonder een grachtenpand te bezitten. Een plek waar al eeuwen handel wordt gedreven. Ik voel me bevrijd van de wereld van het geld en wil hier verbanden leggen die ik in de bankwereld niet kon leggen. Ik ben nu een soort van kleine handelaar. In kunst, in contacten, maar ook in dromen.”

Na haar jaren op Wall Street was ze een tijd bezig met de vraag wat de functie van geld is. “Geld stelt de samenleving in staat van elkaars talenten en inzet gebruik te maken. De manier waarop die samenleving samenwerkt is een ander verhaal. Dan komt hebzucht al snel om de hoek kijken. Toch is mijn ervaring niet zo negatief. Al de wilde verhalen zijn waar, maar er gebeuren ook veel goede dingen. Waar kunst en geld elkaar kruisen, bijvoorbeeld.”

“Kijk naar de toeristen die Amsterdam ontvangt en die komen om naar het Rijksmuseum of het Van Gogh Museum te gaan. Dat is ook handel. Tegelijk gaat dat over inzichten verschaffen en smaak verfijnen. De ‘merchant’ is niet alleen uit op winst, maar ook op het verbeteren van situaties.”

In The Merchant House staan veel plannen op stapel. Vanavond vertoont Plotnitsky tijdens de finissage van de Schoonhovenexpositie de film

‘We denken niet in grenzen; de kern is de liefde voor kunst’

Man met de camera (1929) van Dziga Vertov en er zijn screenings van werk van de Amerikaanse performancekunstenares Carolee Schneemann, wier werk doorgaans in vermaarde musea wordt vertoond.

“Dat is het mooie van een plek als dit. Wij denken niet in grenzen of limieten. De kern is de liefde voor kunst. Van daaruit worden de contacten gelegd. Direct en persoonlijk. Dat is vaak efficiënter dan wanneer je een grote organisatie achter je hebt staan.”

Plotnitsky is na haar leven in Sint-Petersburg, Philadelphia, Parijs en New York gelukkig aan de Amsterdamse gracht. “Als buitenstaander geniet ik extra van het culturele klimaat hier. Voor Amsterdammers is het gewoon. Dat is het niet. Al die theaters, galerieën, musea en concertpodia op fietsafstand van elkaar – dat is ongekend bijzonder.”

The Merchant House. Vanavond: finissage Jan Schoonhoven en Henk Peeters. www.merchanthouse.nl

Art & Media

The Merchant House: A Space for Art and Commerce on the Herengracht

“See how this city flourishes”

The Russian-Amsterdamian art champion Marsha Plotnitsky, former Wall Street banker, brings together art, commerce, and viewers at The Merchant House. “Amsterdam is a world-class city that doesn’t intimidate.”

Ronald Ockhuysen

On the wall hang a series of drawings by Jan Schoonhoven. Marsha Plotnitsky stops to admire the work of the Zero artist, who passed away in 1994. “It’s extremely satisfying,” says Plotnitsky, “to be able to show this work. In this place, in the heart of the city.”

This place is The Merchant House, a new space for modern art on the Herengracht. The art house fits seamlessly into the Dutch tradition, Plotnitsky finds. “The spirit of commerce has characterized this city for centuries. Boundaries can be pushed thanks to this commercial approach – something the Dutch people tend to contest. In The Merchant House I attempt to combine exhibitions of contemporary art with international collaborations. Because of my background I think I have a different view on the relationship among art, business, and consultancy.”

“I was left with many questions after those years on Wall Street”

Plotnitsky, born in Saint Petersburg, has lived in the Netherlands for several years – it was love that first brought her to Friesland. For twenty years prior, she was an investment banker on Wall Street, where she, in her own words, witnessed the power of money in all its shapes and forms.

“After those years on Wall Street, I was left with many questions. About the role of wealth and its dangers. I had the luxury to be able to stop working and take the time to reflect. That led me to the arts. I was already a collector and had established an arts foundation in America. This is what I’m now expanding on. By showing art and giving advice to entrepreneurs and independent creators. The Merchant House is about art, curating, cultural perspectives, clients and audiences.

To Plotnitsky, Amsterdam is the epitome of a city where art is naturally present. The moans and groans of the Amsterdammers are strange to her – they don’t seem to realize how large the cultural offerings are and how accessible the opera and the theaters are in comparison to London, New York, or Moscow.

“Amsterdam was in the 17th century what New York is now. That entrepreneurial atmosphere has never really gone away. That’s the reason why I called my art space The Merchant House, although not, strictly speaking, in the Calvinistic sense. On the other hand: look around you and see how this city, with all those nationalities, flourishes and functions. Amsterdam has all the qualities of a world-class city, but on a scale that doesn’t intimidate its people. I’m very fond of Monday mornings. When

the city is still slumbering post-weekend, while all sorts of activities are already underway.”

Plotnitsky opened The Merchant House “more or less in silence”, because she wanted to find her position without haste. “It’s special to own a canal house. A place where commerce has thrived for centuries. I feel as though I’ve been freed from the world of money, and I want to make connections here that I couldn’t make in banking. I’m now a sort of small merchant. In art, in contacts, but also in dreams.”

After her years on Wall Street, she spent some time deliberating the function of money. “Money enables members of the community to make use of each other’s talents and efforts. The way in which that community collaborates is a different story. At that point greed quickly rears its head. Yet my experience isn’t so negative. All the wild stories are true, but there are so many good things as well. Where art and money cross paths, for example.”

“Look at the tourists that Amsterdam receives, who come to visit the Rijksmuseum or the Van Gogh museum. That’s commerce, too. That’s about supplying insights as well as refining tastes. The merchant is not just looking to make profit, but also to improve their surroundings.”

“We don’t think in terms of boundaries; the essence is the love for art”

The Merchant House has big plans. This evening, during the finissage of the Schoonhoven exhibition, Plotnitsky is showing Dziga Vertov’s film *Man with a Movie Camera* (1929), along with screenings of videos by the American performance artist Carolee Schneemann, whose work is exhibited in major museums.

“That’s the beauty of a place like this. We don’t think in terms of boundaries or limits. The essence is the love for art. That is the basis for all connections. Direct and personal. That’s often more efficient than when you have a big organization behind you.”

Plotnitsky is, after her life in Saint Petersburg, Philadelphia, Paris, and New York, happy on the canals of Amsterdam. “As a foreigner, I enjoy the cultural climate here even more. For Amsterdammers it’s nothing special. But it is. All these theaters, galleries, museums, and concert halls within biking distance of each other – that’s unique.”

The Merchant House. Tonight: finissage Jan Schoonhoven and Henk Peeters. www.merchanthouse.nl